EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.5.2015
COM(2015) 273 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2015

a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2015

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2015

a stanovisko Rady k programu stability Slovinska z roku 2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise[3],

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu[4],

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 26. března 2010 schválila Evropská rada návrh Komise zahájit novou strategii pro růst a zaměstnanost (Evropa 2020) založenou na posílené koordinaci hospodářských politik. Tato strategie se zaměřuje na klíčové oblasti, v nichž je třeba přijmout opatření, aby se posílil evropský potenciál pro udržitelný růst a konkurenceschopnost.

(2) Dne 13. července 2010 přijala Rada na základě návrhů Komise doporučení o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Unie (na období 2010–2014) a dne 21. října 2010 přijala rozhodnutí o hlavních směrech politik

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] COM(2015) 273.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

zaměstnanosti členských států. Tyto dokumenty společně tvoří tzv. integrované hlavní směry a členské státy byly vyzvány, aby je zohledňovaly v rámci svých vnitrostátních politik v oblasti hospodářství a zaměstnanosti.

(3) Dne 8. července 2014 přijala Rada doporučení k národnímu programu reforem Slovinska na rok 2014 a vydala stanovisko k aktualizovanému programu stability Slovinska z roku 2014. Dne 28. listopadu 2014 předložila Komise v souladu s nařízením (EU) č. 473/2013[5] své stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Slovinska na rok 2015[6].

(4) Dne 28. listopadu 2014 přijala Komise roční analýzu růstu[7], jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2015. Téhož dne Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování[8], ve které je Slovinsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum.

(5) Dne 18. prosince 2014 potvrdila Evropská rada priority pro podporu investic, urychlení strukturálních reforem a odpovědnou fiskální konsolidaci podporující růst.

(6) Dne 26. února 2015 zveřejnila Komise svou zprávu o Slovinsku pro rok 2015[9]. V této zprávě byl posouzen pokrok, který Slovinsko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých dne 8. července 2014. Ve zprávě jsou rovněž uvedeny výsledky hloubkového přezkumu, který byl pro Slovinsko proveden podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Analýza Komise vede k závěru, že Slovinsko se potýká s makroekonomickými nerovnováhami, které vyžadují rozhodná politická opatření a zvláštní monitorování. Díky probíhajícímu obnovování rovnováhy a rozhodným politickým opatřením, lepším výsledkům vývozu a lepším podmínkám růstu se oproti minulému roku snížila některá rizika, zejména ta, která souvisejí s vnější udržitelností. Slabá správa a řízení společností, vysoká úroveň státního vlastnictví, vysoký pákový efekt u společností a rostoucí veřejné zadlužení na druhou stranu ohrožují finanční stabilitu a růst a je jim třeba věnovat pečlivou pozornost. Nerovnováhy již tedy nejsou považovány za nadměrné, ale nadále vyžadují velkou pozornost.

(7) Dne 30. dubna 2015 předložilo Slovinsko svůj národní program reforem na rok 2015 a svůj program stability z roku 2015. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

(8) Na Slovinsko se v současnosti vztahuje nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu. Podle programu stability z roku 2015 má vláda v plánu do roku 2015 v souladu se lhůtou stanovenou Radou napravit nadměrný schodek a do roku 2020 – tj. rok po skončení programového období – dosáhnout střednědobého cíle v podobě vyrovnaného strukturálního rozpočtu. Vláda hodlá postupně snižovat celkový schodek státního rozpočtu na 2,9 % HDP v roce 2015 a na 0,9 % HDP v roce 2019. Poměr veřejného dluhu k HDP by měl podle programu stability v roce 2015 dosáhnout maxima na úrovni 81,6 % a poté by měl začít klesat. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je realistický. Na základě prognózy Komise z jara 2015 se předpokládá včasná a trvalá náprava nadměrného

[5] Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s.11.
[6] C(2014) 8813 final.
[7] COM(2014) 902.
[8] COM(2014) 904.
[9] SWD(2015) 43 final/2.

schodku do roku 2015. Fiskální úsilí je zároveň nižší, než doporučuje Rada, a to pokud jde o strukturální saldo i přijatá diskreční opatření. Dojde-li podle plánu ke včasné nápravě nadměrného schodku, bude Slovinsko od roku 2016 zařazeno do preventivní složky Paktu o stabilitě a růstu. Opatření na podporu plánovaných cílů týkajících se schodku po roce 2016 nebyla dostatečně upřesněna. S ohledem na prognózu Komise z jara 2015 se proto zdá, že v roce 2016 existuje riziko značného odchýlení od požadovaného postupu korekce směrem k dosažení střednědobého cíle a že budou zapotřebí další opatření. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2015 spatřuje Rada riziko, že Slovinsko ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. Co se týče fiskálních pravidel, v roce 2013 parlament schválil ústavní základ pro stanovení pravidla vyrovnaného nebo přebytkového rozpočtu veřejných financí ve strukturálním vyjádření. Potřebné prováděcí právní předpisy však nebyly dosud přijaty. Předpokládá se, že revizí zákona o veřejných financích bude vytvořen nezbytný právní základ, pokud jde o procesní otázky, jež budou zásadní pro zákon o fiskálních pravidlech.

(9) Slovinsko přijalo opatření ke zmírnění tlaku na střednědobou udržitelnost důchodového systému, avšak k zajištění udržitelnosti tohoto systému po roce 2020 je třeba stále upravit některé hlavní parametry. Důchodová reforma z roku 2013 měla pozitivní vliv a v červnu 2015 by měl být přijat právní akt, kterým bude zřízen demografický fond. K zajištění dlouhodobé udržitelnosti důchodů však budou zapotřebí další reformy. Pokud jde o reformu dlouhodobé péče, nedošlo k žádnému pokroku. Na konci roku 2013 přijala vláda plán reformy dlouhodobé péče, ale přijetí právních předpisů k provedení této reformy bylo odloženo do konce roku 2015, aby bylo možné nejdříve rozhodnout o reformě zdravotního pojištění včetně otázky zdrojů financování celkové zdravotní a dlouhodobé péče. Nad náklady spojenými se stárnutím obyvatelstva v oblasti dlouhodobé péče lze udržet kontrolu přidělováním prostředků těm, kteří je nejvíce potřebují, a větším zaměřením na poskytování domácí péče oproti institucionální.

(10) V lednu 2015 byla uzavřena dohoda o sociální politice, podle níž budou mzdy ve veřejném sektoru růst pomaleji než mzdy v sektoru soukromém. Na skladbu a indexaci minimální mzdy se tato dohoda nevztahuje. Minimální mzda zůstává ve srovnání s průměrnou mzdou poměrně vysoká, avšak její růst byl v poslední době omezený. Z hodnocení reformy trhu práce v roce 2013 vyplývá, že na trhu práce ubylo omezení, ale přetrvávají strukturální problémy, pokud jde o dlouhodobou nezaměstnanost a nízkou míru zaměstnanosti pracovníků s nízkou kvalifikací a starších pracovníků. Slovinsko podniklo některé kroky k řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi a mnoho dalších opatření se plánuje do roku 2020.

(11) Bankovní sektor byl dále stabilizován rekapitalizací bank Abanka a Banka Celje v roce 2014. V lednu 2015 byl dokončen a úřadu předsedy vlády předložen komplexní akční plán pro banky. Slovinská národní banka přijala opatření k řešení nedostatků zjištěných v rámci přezkumu kvality aktiv v roce 2013 a v prvním čtvrtletí roku 2015 začne znovu provádět kontroly na místě, aby ověřila, zda byla vydaná doporučení bankami realizována. Hlavní banky reorganizovaly a posílily svá oddělení pro řešení nesplácených úvěrů a restrukturalizaci. Pro zdravější bankovní sektor je však třeba zvýšit dlouhodobou ziskovost a omezit množství úvěrů v selhání v podnikovém sektoru. Byl vypracován hlavní plán restrukturalizace podniků a zřízena centralizovaná pracovní skupina pro restrukturalizaci podniků. Další snížení zadlužení podnikového sektoru, mj. pomocí společnosti spravující aktiva bank a

prostřednictvím plného uplatňování nových právních předpisů týkajících se platební neschopnosti, by pomohlo obnovit podmínky pro oživení soukromých investic. Úvěrová činnost bank dále klesá, což postihuje především malé a střední podniky. Očekává se, že výsledky nedávné rekapitalizace bankovního sektoru se plně projeví až v roce 2016. Omezené poskytování bankovních úvěrů a vysoké úrokové sazby nepříznivě ovlivňují finanční kapacitu malých a středních podniků. Zatímco podíl zamítnutých žádostí o úvěr se za posledních šest let snížil, počet malých a středních podniků, které informují o menší ochotě bank poskytovat úvěry, výrazně stoupl a je jeden z nejvyšších v EU.

(12) Pokračuje se v realizaci programu privatizace, ačkoli dochází k určitým zpožděním. Podle plánu probíhá restrukturalizace pěti hlavních státních bank a likvidace dvou menších domácích bank. Slovinský státní holdingový úřad, odpovědný za správu a odprodej státních aktiv, již plně zahájil svou činnost. Slovinský parlament ještě musí schválit návrh strategie správy aktiv a poté by mělo následovat zveřejnění harmonogramu odprodeje řady vhodně vybraných aktiv ve vlastnictví státu. V prosinci 2014 přijal slovinský státní holdingový úřad nový kodex správy a řízení a v lednu 2015 byl jmenován kontrolor dodržování předpisů.

(13) V roce 2014 se dále zlepšovala efektivnost soudů, i když pomalejším tempem. Do jisté míry se podařilo zkrátit délku soudních řízení v prvním stupni u občanskoprávních a obchodních sporů, včetně případů, které se řídí právními předpisy týkajícími se platební neschopnosti, přesto zůstávají délka řízení a počet případů čekajících na vyřízení značné.

(14) Nepříznivé podnikatelské prostředí ve Slovinsku je klíčovým faktorem pro nízkou úroveň investic do slovinských podniků a kvůli velkému množství zákonů a jejich četným změnám je obtížné podnikat a dodržovat místní předpisy. Počet regulovaných povolání klesl z 323 na 242, ale je stále vysoký. Provedeno bylo přibližně 25 % opatření obsažených v jednotném dokumentu ke snížení administrativní zátěže. Zajištěna byla dostatečná rozpočtová autonomie agentury na ochranu hospodářské soutěže a její institucionální nezávislost.

(15) Nová vláda zopakovala svůj závazek bojovat proti korupci a v lednu 2015 přijala nový dvouletý program 11 trvalých opatření. K určitému pokroku došlo, pokud jde o transparentnost a odpovědnost. Připravuje se komplexní reforma veřejného sektoru. Žádný pokrok nebyl zaznamenán, co se týče zpráv o hodnocení výsledků a postupů řízení kvality.

(16) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Slovinska, kterou zveřejnila ve své zprávě o Slovinsku pro rok 2015. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Slovinsku adresována v předchozích letech. V úvahu brala nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku ve Slovinsku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, jelikož celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že pro budoucí rozhodování členských států budou poskytnuty vstupy na úrovni Unie. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4.

(17) Na základě výsledků hloubkového přezkumu Komise a tohoto posouzení přezkoumala Rada národní program reforem a program stability. Doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 až 4.

(18) V kontextu evropského semestru provedla Komise také analýzu hospodářské politiky eurozóny jako celku. Na základě této analýzy vydala Rada konkrétní doporučení určená členským státům, jejichž měnou je euro. Slovinsko by mělo rovněž zajistit, aby uvedená doporučení byla včas a plně provedena,

DOPORUČUJE Slovinsku v období 2015–2016:

1. Zajistit trvalou nápravu nadměrného schodku v roce 2015 a docílit fiskální korekce ve výši 0,6 % HDP pro postupné dosažení střednědobého cíle v roce 2016. Přijmout zákon o fiskálních pravidlech a provést revizi zákona o veřejných financích. Pokročit v realizaci dlouhodobé reformy důchodového systému. Do konce roku 2015 přijmout reformu zdravotní a dlouhodobé péče.

2. Po konzultaci se sociálními partnery a v souladu s národními zvyklostmi přezkoumat mechanismus stanovování minimální mzdy, a zejména úlohu příspěvků, a zohlednit přitom dopad na chudobu pracujících, tvorbu pracovních míst a konkurenceschopnost. Zvýšit zaměstnatelnost pracovníků s nízkou kvalifikací a starších pracovníků. Přijmout opatření proti dlouhodobé nezaměstnanosti a poskytovat adekvátní pobídky k prodloužení pracovního života.

3. Zavedením konkrétních cílů snížit v bankách množství úvěrů v selhání. Zlepšit kapacitu pro sledování úvěrového rizika v bankách. Pokračovat v restrukturalizaci podniků a zachovat silnou správu a řízení ve společnosti spravující aktiva bank. Přijmout opatření ke zlepšení přístupu malých a středních podniků a mikropodniků k financování. Přijmout strategii pro slovinský státní holdingový úřad s jasnou klasifikací aktiv, realizovat roční plán správy aktiv a uplatňovat výkonnostní kritéria.

4. Zajistit, aby reformy přijaté ke zvýšení efektivnosti civilního soudnictví napomohly zkrácení řízení.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda